

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt XXII. Idem Archiepiscopo a Londin. Ap. Sed. Legato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

CAPVT XXII.

Idem Archiepiscopo^a Londin. Ap. Sed. Legato.

Quia circa. *Et infra*: Subsequenter etiam quaesivisti, utrum monachi ^b Omnium Sanctorum privilegium bonae memoriae B. praedecess. tui super Episcopopalibus ^c decimis retinendis indultum extendere valeant ad possessiones adquisitas, & postmodum acquirendas. Super quo tale damus responsum f. t. quod si decimarum illarum remissio facta secundum canonicas sanctiones existit, praedecessor tuus indefinitè decimas Episcopales monasterio remittendo, cum nihil exceperit, & poterat excepisse, ac in beneficiis plenissima sit interpretatio adhibenda, nec debeat una, eademque substantia diverso jure cenferi; intellexisse videtur de decimis non solum possessionum illius temporis, sed futuri.

NOTA.

1. ^a **L**ondmensi.) Ita etiam legitur in quarta collectione, sub hoc tit. cap. 4. Sed integram hujus textus, & ejus veram inscriptionem dedi in cap. quia circa, de bigam. non ordin.

^b Omnium Sanctorum.) Monasterium hoc est Ordinis D. Benedicti, in dicecesi Lundeni, ut refert Tamburinus in serie Abbatum, verbo Lundenis.

^c Episcopopalibus decimis.) De quibus egi in cap. 4. de prescript.

COMMENTARIUM.

2. **I**n hoc textu Innocentius III. docet Episcopum privilegio suo concedentem monachis decimas Episcopales non solum praesentes, verum & futuras, remississe videri, videlicet solvendas de praediis postea acquisitis per ipsos monachos: quod difficile valde videtur ex sequentibus juris principiis. Primum nascitur ex eo, quia licet Summus Pontifex possit concedere exemptionem à solutione decimarum, tam monachis, quam laicis, c. decimas 16. q. 1. c. ult. ut lit. pendent. c. cum dicat, de Eccles. adific. c. accedentibus, c. si de terra, c. dudum 31. hoc tit. cap. ex multiplici, c. ex suo gestu, c. ex parte, c. nuper, de decimis; tamen Episcopus non potest simile privilegium concedere, ex vulgari principio, quo docetur, Episcopum non posse privilegium contra jus commune concedere, c. cum dilectis, de elect. Clement. ne Romani, eodem tit. Docent Moneta de commut. c. 5. q. 2. à n. 43. Anguianus de legibus lib. 3. controv. 1. Igitur in praesenti non poterat Episcopus Lundenis exemptionem à decimis monachis Benedictinis concedere. Accedit, nam Episcopi in consilio Capitulo, & sine debita solemnitate aliquid de bonis Ecclesiae, aut propriae dignitatis alienare non valent, c. sine exceptione 52. 12. q. 2. quia non sunt rerum earum domini, sed economi, cap. fraternitatem 2. de donat. cap. 1. de his quae sunt à Pralat. Igitur etiam ex defectu solemnitatis praesens concessio exemptionis inefficax erat. Secundo difficultas etiam redditur hac decisio ex eo, quia futura non cadunt sub indefinita dispositione, l. si ita. l. final. in princip. ff. de auro & argent. ubi legato relicto per illa verba, Argentum meum; tantum intelligitur relictum, quod testator habebat tempore testamenti. Docent Menochius lib. 4. de presump. casu 127. n. 34. Mantica de conject. lib. 3. tit. 11. n. 1. Castillo de usufruct. c. 44. n. 4. Perez de Lara lib. 1. de capel. c. 16. n. 3. Igitur in praesenti casu sub generali, & indefinita concessione exemptionis à solutione decimarum non comprehenduntur futura. Facit textus in Clement. final. de rescript. ubi docetur, rescriptum gratiosum ad beneficium vacaturum, non extendi ad beneficium postea crea-

tum: igitur quia concessione gratiosa, etsi indefinita, non comprehenduntur futura, Quibus difficultatibus ut suo ordine satisfaciamus, pro prima solutione dicendum est, Episcopum Lundensem in praesenti casu non concessisse exemptionem à decimis Episcopopalibus per modum privilegii, sed beneficii, & donationis; unde quamvis Innocent. III. praesentem concessionem privilegii appellasset in principio textus ibi: privilegium praedecessoris tui; accipiendo illud late pro concessione superioris, tamen in ipsa decisione expressè agnovit concessionem per modum beneficii factam fuisse, in illi, verbis: in beneficiis plenissima sit interpretatio adhibenda. Unde quia concessio haec ut beneficium suslinetur; ideo ad futura extenditur, & latam recipit interpretationem, juxta textus in c. cum dilectus 6. de donat. c. olim, de V. S. l. 3. ff. de consuet. Princip. l. 3. ff. de jure immunit. & tradita supra in c. si de terra, aliàs si ut privilegium suslineretur, praesens concessio strictam reciperet interpretationem, c. ex tuarum 11. de auctorit. & usu pal. c. super eo 15. de offic. deleg. cap. porro, cap. sane, cap. cum capella, hoc tit. aliis relatis docuit Cancercus tom. 3. var. cap. 3. à n. 2. Nec obstat secunda difficultas pro cuius solutione varia adduxerunt Interpretes. Cabedo 2. par. decis. 22. à num. 5. existimat in praesenti casu specialiter exemptionem extendi ad futura, quia facta fuerat monachis, & ita favore religionis futura etiam comprehendi sub ea, ex vulgari principio; quia videlicet summa est ratio, quae pro religione facit. Verum hac solutione omissa, alii relati ab Arias de Mesa lib. 3. var. cap. 13. discrimen constituunt inter indefinitam dispositionem, cui adjectum est pronomen meum; & inter eam, in qua adjectum non est. Primo casu asserunt, indefinitam dispositionem non protrahi ad futura, quia restricta est per pronomen meum, dict. l. si ita 7. l. final. ff. de auro & argent. Secundo vero casu ad futura indefinitam dispositionem extendi, l. quidam 7. ff. de vino, triticoque, l. cum aurum 20. ff. de auro & argent. ubi in legato auri, vel tritici comprehenditur omne, quod testator habebat tempore mortis; quam distinctionem explicat, & limitat Arias à Mesa lib. 13. var. cap. 13. cum sequent. Sed ea omisa dicendum est in praesenti, ideo concessionem extendi ad futuras decimas, quia agebatur de interpretatione similis exemptionis contra ipsum concedentem, Episcopum videlicet successorem in dignitate. Cum enim ille tempore concessionis clausula indefinita usus fuerit, cum potuisset apertius exprimere, se tantum de decimis praesentibus sentire, ideo contra eum interpretatio lata fit: quae interpretatio facile colligitur ex illis verbis, cum nihil exceperis, & potuerit excepisse

excepisse. Nec obstat quod dicebamus, ex defectu solemnitatis in quacunque alienatione rei ecclesiasticæ adhibenda, nullam fuisse concessionem ab Episcopo Lundeni in præsentis casu factam; nam licet non exprimitur in facti serie, talem solemnitatem adhibitam fuisse; tamen eam præcessisse factis exprimitur in illis verbis: *Remissio facta extitit secundum canonicas sanctiones*. In quibus verbis factis expressè Innocent. exigit, in hac concessione necessariam esse solemnitatem à jure præscriptam similibus alienationibus. Nec tandem obstat textus in dict. *Clementina ultima, de rescript.* pro cuius conciliatione cum præsentis textu Zabarella ibi, Petrus Barbosa in *l. divorcio 8. §. quod in anno, n. 17. ff. solut. matrim.* existimant discrimen esse constituendum inter dispositiones indefinitas, univer-

sales, & particulares; ita ut priores ad futura etiam extendantur, non verò posteriores. Sed eà solutione omisâ, & aliâ adducta à Valasco *consult. 58. num. 11.* dicendum est cum Barbosa in dict. *Clem. final. Castillo de tertis, c. 14. n. 39.* quos sequitur Arias à Mesa *lib. 3. variar. cap. 41. n. 25.* ideo in specie dictæ Clementinæ rescriptum gratiosum non extendi ad beneficia erecta, quia in ipsis literis gratiosus expressus fuit certus modus vacationis, beneficii vacaturi scilicet, qui modus non poterat verificari in beneficio postea creato, cum illud erigi, non vero vacare dicatur: Accedit, quia talis erectio nova beneficii non potest ferri inter modos beneficii vacandi, cum nunquam collatum esset tale beneficium.

C A P V T XXIII.

Idem. in Concilio Generali à Later.

Antiqua Patriarchalium Sedium privilegia renovantes sanctâ universali Synodo approbante sancimus, ut post Romanam Ecclesiam (quæ disponente Domino super omnes alias ordinariæ potestatis obtinet principatum, utpote mater universorum Christi fidelium, & magistra,) à Constantinopolitana primum, à Alexandrina secundum, à Antiochena tertium, & Hierosolymitana quartum locum obtineat: servatâ cuilibet propriâ dignitate: ita quod postquam Antistites eorum à Romano Pontifice receperint pallium (quod est plenitudinis officij Pontificalis insigne) præstito sibi fidelitatis, & obedientiæ juramento, licenter & ipsi suis suffraganeis pallium largiantur, recipientes pro se professionem canonicam, & pro Romana Ecclesia sponsonem obedientiæ ab eisdem Dominicæ verò crucis vexillum ante se faciant ubique deferri, nisi in urbe Romana, & ubicunque summus Pontifex præsens extiterit, aut ejus Legatus utens insigniis Apostolicæ dignitatis. In omnibus autem provinciis eorum jurisdictioni subjectis ad eos (cum necesse fuerit) provocetur: salvis appellationibus ad Sedem Apostolicam interpositis: quibus est ab omnibus humiliter deferendum.

NOTÆ.

^a *Lateranensi.* Ita etiam legitur in quarta collectione, sub hoc tit. cap. 6. & reperitur textus hic in cap. 5. Concilii Lateran. generalis, celebrati sub Innocentio III. de quo nonnulla adduxi in cap. 1. de Summa Trinit.

^b *Privilegia.* Hic deduci videtur, non jure communi, sed privilegio speciali competere Patriarchis jus deferendi crucem ante se: quod edoceri videtur in c. 1. ut lice pendet. ubi cum de hac delatione crucis agitur, ait Alexander III. *Quemadmodum vobis est beneficio privilegiorum Apostolicæ Sedis indultum. Et c. conquestus 9. q. 3. ibi: Primates autem, vel Patriarchæ, nihil privilegii habere præceteris Episcopis, nisi quantum sacri canones concedunt vel prævia consuetudo illis antiquitus contulit, definitimus.* Sed contrarium verius est, immò quod Patriarchæ possunt per totam ditionem suam crucem ante se deferre intra Provincias Metropolitanorum, ut potest etiam Archiepiscopus eam deferre infra dioceses suffraganeorum, dict. cap. 1. ut lice pendet. *Clementina 2. hoc tit.* Faciunt textus in l. 1. ff. de offic. Proconsul. l. 1. Cod. de Prepositis sacr. cubic. lib. 1. 2. l. in sacris, Cod. de proximis sacr. scrip. lib. 12. probat Azor in *inst. moral. c. 36. q. 1.* Petrus Gregorius lib. 15. *synag. c. 9. n. 6.* Pancirolo lib. 1. *var. c. 20. §. habent.* Gratianus *discept. forens. c. 467. n. 5.* Acuna de primatu *Bachar. c. 6.* Nec contrarium probatur in præsentis textu, quia in eo speciale continetur privilegium, ut Patriarchæ possent

ubique crucem ante se deferre; quod sacre nequibant jure communi attento, sed tantum intra proprium Primatum: unde virtute privilegii hujus eam deferunt ubique excepta urbe Romana, aut ubi Legatus S. A. reperitur.

^c *Principatum.* Ecclesia enim Romana semper primatum habuit, & Ecclesia universalis est, unde sacerdotalis unitas exoritur. Irenæus lib. 3. contra Valent. cap. 3. Synodus Nicæna can. 6. *Quod Ecclesia Romana semper habuit primatum.* Pelagius I. in epist. ad Sapaudum, ibi: *Apices Primatum à solis ortu usque ad occasum.* Cujus Episcopus cætos fidei dicitur in Concil. Ephesino act. 2. Sanctissimus, & Beatissimus universalis Patriarcha magnæ Romæ appellatur ab Athanasio in libello ad Leonem Papam: Episcopus universalis à Sixto I. in epist. 2. ibi: *Sixtus universalis Apostolicæ Ecclesiæ Episcopus.* Gregorius IX. epist. ad Gennadium. ait de Pontifice, quod illi competit apex Primatus à solis ortu usque ad occasum. Pater Patrum, Episcopus Patriarcharum dicitur ab Athalarico Rege apud Cassiodorum lib. 9. ep. 15. Et Valentiniæ nus in ep. ad Theodosium, p. 1. Concil. Chalced. ait: *Principatum habens sacerdotii, ad quem secundum consuetudinem Synodorum appellant Patriarchæ.* Theodosius in Novel. 24. quæ extat ad calcem Codicis Theodol. ait: *Cum Sedis Apostolicæ Primatum sancti Petri meriti, qui princeps est Episcopalis coronæ, & Romana civitatis dignitas, sacra etiâ Synopi firmavit auctoritas, ne quid præter auctoritatē istius Sedis illicitum presumptio*